

Kvarteret är beläget i centrum av staden vid torgets södra sida. Det innehåller åtta tomter av varierande storlek och är tätt bebyggt.

Kvartersbebyggelsen har skiftande ålder och utformning. I sydöstra hörnet finns en tresidigt kringbyggd fastighet med 1700-talskaraktär och från ungefär samma byggnadsepok är byggnaden Rådstugugatan 18. Byggnadsskicket vid 1800-talets stilblandningsepok återspeglar Gamla Apoteket, Borgmästargatan 5. Ett typiskt sekelskifteshus med rik snickarglädje finns på Kungsgatan 13. I sydvästra kvartershörnet ligger två tvåvåninga flerfamiljshus från 1910-talet.

SATURNUS 1 SÖDERLÅNGGATAN 2 - KUNGSGATAN 11

Tresidigt kringbyggd bostadsfastighet vid gatukorsningen med fyra byggnader

A 1 1/2-våning bostadslänga i vinkel vid Kungs- och Söderlånggatorna

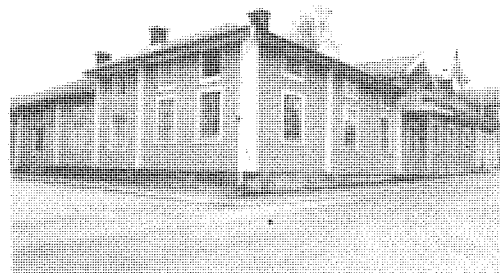
B 1 1/2-våning bostads- och förrådslänga vid Söderlånggatan med genomkörssport

C Envåning uthuslänga vid västra tomtgränsen

D 1 1/2-våningt gårdshus vid västra tomtgränsen, norra delen av huset tillhör Saturnus 2, Kungsgatan 13.

På tomten finns ett lusthus av trä med papptak och väggar av tunna spjälor i rutmönster. Gårdstomten innehåller också trädgård med gräsmatta, planteringar, fruktträd och grusgångar.

- A Hus av timmer i gulmålad stående locklistpanel med halvrunda ribbor och kraftiga pilastrar samt profilerad takfotslist. Fasaddetaljerna är vitmålade. Taket har sadelform och är täckt med enkupigt rött tegel. Fönstren är fyr- eller sexdelade på nedervåningen, medan övre planet har spröjsade halvfönster. Bågar och spröjsar är gröna. Byggnaden har tre ingångar, två på gården och en i norra delen mot Kungsgatan. Mot nämnda gata finns också balkong och frontespis.

Av bevarade äldre detaljer kan nämnas att somliga fönster på övre våningen mot Söderlånggatan har beslag av näbbmodell. Vidare finns under huset en källare med stenvälv och mot Kungsgatan en igensatt loftgång.

Ålder: Exakta uppgifter rörande byggnadens ålder har ej stått att finna. Med ledning av bevarade arkitekturdetaljer kan byggnaden dock sannolikt hänföras till 1700-talet.

- B Gatulänga av timmer med färg, panel, tak och takbeläggning som hus A. Fönstren är fyrdelade, somliga med näbbbeslag. På övre våningen finns gulmålade luckor. Mitt på huset är en portgång med brunmålade portar. På gårdssidan finns gröna ytterdörrar.

Byggnaden inrymmer bostad i östra delen och förråd i västra. Byggnaden är hopbyggd vid båda kortsidorna med hus A i öster och hus C i väster.

Ålder: Byggnaden är troligen från samma tid som huvudbyggnaden.

- C Länga av timmer med fasad i gulmålad stående locklist och spontpanel under tegeltäckt sadeltak. Norra delen av västra långsidan är opanelad och rödfärgad. På gårdssidan finns två gröna dubbel-dörrar. Huset innehåller förråd, garage, avträde samt stall. Längan är hopbyggd i vinkel med gatu-byggnaden B.

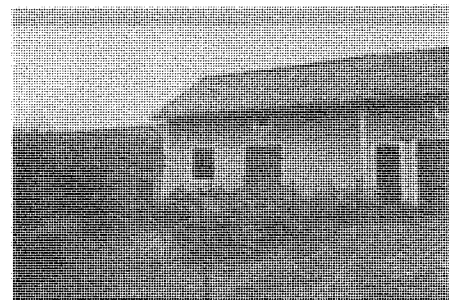
Ålder: Byggnaden är troligen något yngre än ovan-nämnda hus.

- D Hus av timmer med gulmålad fasad i stående spontpanel under sadeltak täckt av enkupigt rött tegel. Hörn, lister och omfattningar är avfärgade i vitt. Södra gaveln är opanelad och rödfärgad liksom västra långsidan. På gårdssidan finns gröna yt-terdörrar, fyrdelade fönster samt en utbyggd för-stuga.

Huset är till hälften belägen på Kungsgatan 13.

Ålder: Huset är troligen uppfört under 1800-talet.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Tresidigt kringbyggd fastighet med tätt hopbyggda gatu- och gårdshus och inkörsport till gården från Söderlånggatan. Fastigheten har välbevarad 1700-talskaraktär och är ett viktigt inslag i den äldre gatumiljön i området. Gården har stort kulturhistorisk värde.

SATURNUS 2 KUNGSGATAN 13

Bostadsfastighet med två byggnader

E Tvåvångt boningshus

F Gårdshus i en våning, till hälften beläget på Kungsgatan 11

På tomten finns en stor och välplanerad trädgård, som mot gatan avgränsas av ett staket med plattjärnsstolpar stående på en slaggstensmur.

- E Sekelskiftesvilla av trä med oregelbunden plan och grönmålad fasad av liggande/stående fasspant-panel. Snickeridetalljer, hörn och omfattningar är avfärgade i vitt. Fönstren har tidig 1900-talskaraktär med tätspröjsad överdel. Bågar och spröjsar är vita. Taket har sadelform med brutna gavelspetsar och är täckt av skiffer. Byggnaden har verandor på långsidorna med rika lövsågnings-arbeten. Mot gatan finns även balkong med de-ekor av liknande karaktär. Ytterdörrarna är höga och brunmålade med glasfyllningar. Byggnaden står på slaggstensgrund.

Invändigt finns delar av ursprunglig sekelskiftes-inredning bevarad, bl a panel och trappträcken med lövsågningar.

Ålder: Huset är enligt ritningar uppfört ¹⁹⁰³ 1901.

- F Hus av timmer med gulmålad fasadpanel i stående pärlspont med vita avfärgningar på hörn, lister och omfattningar. Taket har sadelform och täcks av enkupigt rött tegel. Fönstren är sexdelade med vita bågar och spröjsar. På norra gaveln finns också runda vindsfönster. Ytterdörrarna är bruna och av liggande bräder.

Byggnaden är till hälften belägen på denna tomt och till hälften på Saturnus 1. Den norra delen av huset innehåller bostadsutrymmen, medan södra delen är förråd.

Ålder: Huset är med ledning av utformningen troligen uppfört under sannolikt första delen av 1800-talet.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Huvudbyggnaden, som har en väl bevarad sekelskifteskaraktär med tidstypiska lövsågningsdekorer, är ett av de få inslagen i stadsbilden från denna byggnadsperiod. Huset har därför kulturhistoriskt värde.

Anm: Byggnaden har vid den senaste restaureringen målats i en grön färg, som är alltför mättad för att vara tidstypisk.

SATURNUS 3 BORGMÄSTARGATAN 5 - KUNGSGATAN 15

Fastighet med två byggnader

G Tvåvåningt hus med kontor och bostad; Gamla apoteket

H 1 1/2-våningt gårdshus, f d apotekslaboratoriet

Tomten avgränsas mot Kungsgatan av ett järnstaket och har där infart genom grind med stolpar av sten. Mot torgsidan finns ett gult spjälstaket. I övrigt finns en stor trädgård med fruktträd och planteringar. Närmast husen ligger en grusad gårdsplan.

- G Hus av trä med grå slätputsad fasad och valmat sadeltak täckt med tvåkupigt rött tegel. Fasaden har putsdekor i stilblandningskaraktär med klassicerande drag på nedervåningen och rusticeringar. Fönstren är fyr- eller sexdelade med gröna bågar och spröjsar. Huvudingången, som har brunbetsade dörrar är indragen i fasadlivet. Den är belägen mot gatan. Ovan entrén finns en balkong med smidda järnräcken. På gården märks ett utanpåliggande trapphus.

Byggnaden innehåller kontor i bottenvåningen och bostad på övre.

Ålder: Huset är ursprungligen uppfört på 1870-80-talet. Åren 1902-1968 låg stadens apotek i detta hus.

- H Hus av trä vid södra tomtgränsen med reveterad del vid Kungsgatan. Träfasaden är gulmålad med vita avfärgningar och har stående locklistpanel, medan den reveterade delen är grå och har slätputsad fasad. Taket har sadelform och är täckt med plåt. Byggnadens fönster har olika form: sexdelade, spetsbågiga och spröjsade, spröjsade med rombisk figur i mitten samt tredelade halvfönster. Bågar och spröjsar är liksom ytterdörrarna gröna.

Byggnaden är en förråds- och garagebyggnad som ursprungligen varit laboratorium. Delar av den ursprungliga inredningen finns bevarad.

Ålder: Huset är sannolikt från samma tid som huvudbyggnaden.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Huvudbyggnaden har välbevarad ursprunglig utformning av tidstypisk sen 1800-talskaraktär. Byggnaden utgör ett miljömässigt betydande inslag i torgmiljön och har kulturhistoriskt värde.

SATURNUS 4 - 5 BORGMASTARGATAN 7 - RÅDSTUGUGATAN 20

Bostadsfastighet med fyra byggnader

I 1 1/2-våningt boningshus vid Borgmästargatan (södra torgsidan)

J 1 1/2-våningt brygg- och förrådshus vid Rådstugugatan

K 1 1/2-våningt boningshus vid Rådstugugatan

L 1 1/2-våning, vinkelbyggd uthuslänga på gården

Tomt 5 utgörs av en grusad gårdsplan, medan tomt 4 till största delen är trädgård, som mot Rådstugugatan inramas av ett gult trästaket.

- I Hus av timmer med gulmålad stående spontpanel och med hörn, lister och omfattningar målade i vitt. Tak av sadeltyp täckt med skiffer. Höga losholtzfönster med sex eller åtta rutor. På övre våningen finns även tudelade rektangulära halvfönster. Bågar och spröjsar är gröna. Byggnaden har rektangulära frontespiser på långsidorna. Mot söder och öster har huset balkonger av trä. På gårdssidan finns två ingångar med emparedörrar och stentrappor. Ingångarna har under senare år försetts med tak av plast.

Byggnaden har paneldekor i empirestil med bl a rombiska rutor, profilerade huvud- och gördelgesimser och profilerade vindskivor. På taket finns tre skorstenar med kronliknande krön.

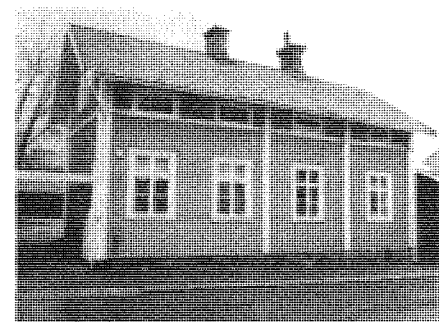
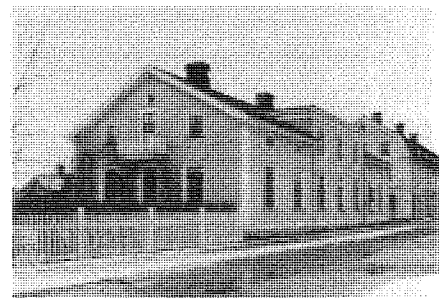
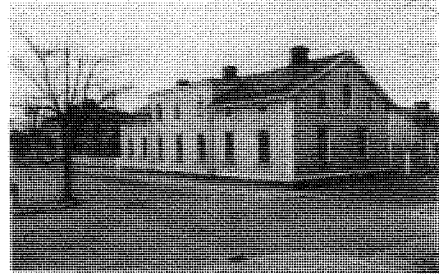
Ålder: Byggnaden är enligt Tham uppförd strax före 1800-talets mitt. Detta överensstämmer med byggnadens empirekaraktär.

- J Reveterat hus med gul slätputsad fasad och sadeltak täckt av skiffer. Fönstren har sex eller fyra rutor med gröna bågar och spröjsar. På gårdssidan finns tre gröna dubbeldörrar.

Byggnaden uppfördes ursprungligen som gårdens brygghus.

Ålder: Huset är sannolikt uppfört under 1800-talets senare del.

- K Hus av timmer med gulmålad fasad i stående locklistpanel och halvrunda lockribbor. Hörn, lister och omfattningar är avfärgade i vitt. Taket, som skjuter ut långt från takfoten och har synliga profilerade sparrändar, har sadelform och täcks av enkupigt rött tegel. På nedervåningen finns sexdelade losholtzfönster och på övre planet spröjsade halvfönster. Mot gården märks ett tvåvåningt trapphus samt en envåning utbyggnad. Ytterdörrarna, två stycken, är belägna på gårdssidan.

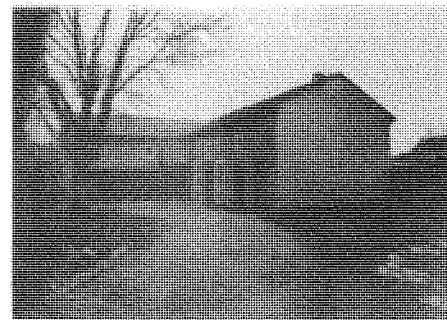
Ålder: Säkra uppgifter om husets ålder finns ej, men med ledning av fasadutformningen kan huset dateras till 1870-80-talet. Stommen i huset kan vara äldre.

Byggnaden har tidigare varit kuskbostad.

- L Reveterad och spritputsad vinkelbyggnad med grå fasad och släta, vita omfattningar. Taket har sadelform och täcks av eternit. Fönstren är sexdelade med gröna bågar och spröjsar. Dörrarna är av både enkel och dubbelmodell. Båda typerna är grönmålade, men de senare är betydligt modernare.

Ålder: Huset är uppfört i slutet av 1800-talet.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Av fastighetens byggnader är I, J och K av betydelse för bebyggelsemiljön i området och av kulturhistoriskt värde. Hus I är speciellt värdefullt genom sin bevarade tidstypiska empirekaraktär. Huset utgör ett mycket viktigt inslag i torgbilden. Hus J och K är bra exempel på senare 1800-talsbebyggelse och bidrar till den värdefulla och slutna gatumiljön vid Rådstugugatan. Även hus L har visst värde.

SATURNUS 6 RÅDSTUGUGATAN 18

Bostadsfastighet med två byggnader

M Envånigt boningshus vid Rådstugugatan

N Envånigt gårdshus

Tomten består av grusplan närmast husen och av trädgård på östra delen.

- M Hus av timmer med bevarade inklädda knutar och rödfärgad stående locklistpanel. Hörn, lister och omfattningar är avfärgade i vitt. Panelens lockribbor är halvrunda. Taket har sadelform och är täckt med enkupigt rött tegel. Fönstren är fyrdelade och har vita trädetaljer. På några av fönstren finns 1700-talsbeslag av näbbmodell. På taket finns två tegelskorstenar. Den södra är hög och smal. Mot gården märkes en utbyggd förstuga. Husets tak har lågt takfall.

Invändigt finns bl a en dörr av 1700-talstyp.

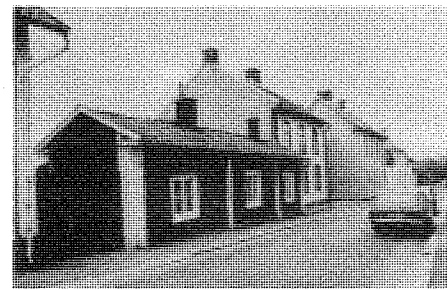
Vid sydöstra husdelen ansluter gårdshusets västra gavel.

Ålder: Byggnaden kan med ledning av utformningen och bevarade äldre detaljer sannolikt hänföras till 1700-talet.

- N Rödfärgat timmerhus som delvis är fodrat med stående panel och täckt av sadeltak med plåt. På gårdssidan finns en dörr av 1700-talskaraktär med pilmönstrad dekor.

Ålder: Byggnaden är troligen av ungefär samma ålder som huvudbyggnaden.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Huvudbyggnaden har stort kulturhistoriskt värde genom sin avsevärda ålder,

bevarade 1700-talskaraktär och betydelse för gatubilden. Gårdshuset är delvis omändrat och har ringa kulturhistoriskt värde.

SATURNUS 7 RÅDSTUGUGATAN 16

Bostadsfastighet med två byggnader
 O Boningshus i två våningar
 P Envånigt vinkelbyggt gårdshus

På tomten finns trädgård och en grusad plan framför husen.

- O Hus av trä med eternitklädd fasad och mörkbruna avfärgningar på hörn, lister och omfattningar. Taket har sadelform med brutna gavelspetsar och täcks av tvåkupigt tegel. Fönstren är sexdelade med losholtz och ytterdörren brunmålad med glas i övre fyllningen.

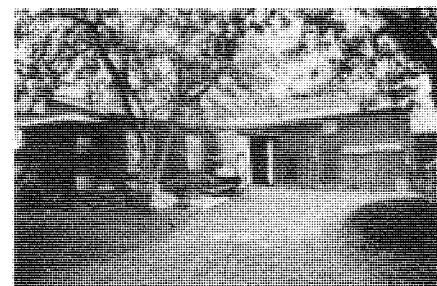
På gårdssidan finns ett utanpåliggande trapphus.

Ålder: Byggnaden är uppförd omkring 1910.

- P Gårdshus av timmer och trä med rödfärgad fasad i liggande/stående panel och vita detaljer. Taket är täckt med tegel och plåt. Västra husvinkeln inrymmer bostad och har sexdelade fönster. Den andra vinkellängan används som förråd.

Ålder: Huset är uppfört i början av 1900-talet.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Huvudbyggnaden liksom gårdshuset skiljer sig markant från de omgivande äldre trähusen och är ej av betydelse för den äldre stadsmiljön.

SATURNUS 8 RÅDSTUGUGATAN 16 - SÖDERLÅNGGATAN 4

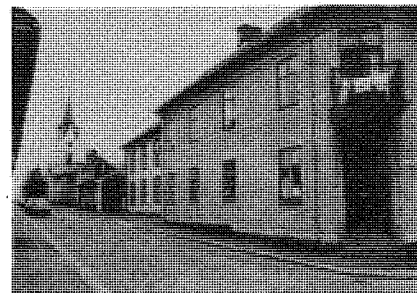
Bostadsfastighet med två byggnader
 R Tvåvånigt boningshus i vinkel
 S Envånigt vinkelbyggt gårdshus

Gårdsplanen mellan husen är grusad. Mot gatan finns ståltrådsstaket och en järngrind.

- R Reveterat hus med spritputsad gråbrun fasad och släta markeringar kring fönster, mellan våningarna och vid hörn. Taket har sadelform och är täckt av plåt. Fönstren är fyrdelade med högt placerad tvärpost. Byggnaden har ingångar på gården, bl a genom ett utanpåliggande trapphus, samt på gatusidan vid gathörnet, där det även finns en balkong.

Byggnaden inrymmer hotell.

Ålder: Huset är uppfört i början av 1900-talet. Ursprungligen två hus som blivit sammanbyggda vid senare tillfälle. *mellan 1902-19*

- S Hus av trä med gulmålad stående panel under tvåkupigt rött pulpettak. På gårdssidan finns enkla och dubbla bruna ytterdörrar av bräder.

Byggnaden inrymmer garage och förråd.

Ålder: Sannolikt av samma ålder som huvudbyggnaden.

KULTURHISTORISK VÄRDERING: Huvudbyggnaden har visst kulturhistoriskt värde genom sin tidstypiska karaktär.